

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžf/39/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200076
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200076.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ RASTIP, s.r.o., Lazaretská 8, Bratislava, 2/ ARETEX, s.r.o., Lazaretská 8, Bratislava, 3/ oekostrom Slovakia, s.r.o., Seberínho 1, Bratislava, (pôvodne SOALRPARK TERIAKOVCE, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, 4/ BP RATON, s.r.o., Tomášikova 26, Bratislava, 5/ EcoPlan 1 s.r.o., Sartorisova 10, Bratislava, 6/ EcoPlan 4 s.r.o., Sartorisova 10, Bratislava, 7/ EcoPlan 5 s.r.o., Sartorisova 10, Bratislava, 8/ ML X, s.r.o., Sartorisova 10, Bratislava, 9/ EcoPlan 2 s.r.o., Vajnorská 134/B, Bratislava, 10/ EcoPlan 3 s.r.o., Vajnorská 134/B, Bratislava, 11/ Photon SK SPV 2 s.r.o., Vajnorská 134/B, Bratislava, 12/ Photon SK SPV 3 s.r.o., Vajnorská 134/B, Bratislava, 13/ RENERGIE Solárny park Bánovce nad Ondavou s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 14/ RENERGIE Solárny park Budulov s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 15/ RENERGIE Solárny park Gomboš s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 16/ ZetaPark s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 17/ RENERGIE Solárny park Michalovce s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 18/ RENERGIE Solárny park Paňovce s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 19/ RENERGIE Solárny park Zemplínsky Branč s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 20/ AlfaPark s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 21/ Druhá snečná s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 22/ SL03 s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, 23/ SLOVAK SOLAR ENERGY, s.r.o., Račianska 96, Bratislava, 24/ SLOVAK SOLAR ENERGY II, s.r.o., Račianska 96, Bratislava, všetci právne zastúpení: Capitol Legal Group, s.r.o., advokátska kancelária, Kollárovo námestie 20, Bratislava, proti žalovanému: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bajkalská 27, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 0015/2014/E, č. spisu 8991-2013-BA zo dňa 21. novembra 2013, konajúc o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/10/2014-180 zo dňa 5. februára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/10/2014-180 zo dňa 05.02.2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie z dôvodu, že žalobu podali neoprávnené osoby, keďže osobitný zákon vylučoval žalobcov z účasti v správnom konaní a z dôvodu, že správna žaloba nesmerovala proti rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú. Napadnutým administratívnym rozhodnutím žalovaný rozhodol podľa § 14 ods. 11 zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého administratívneho rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z.z.“) v spojení s § 26 až § 28 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého administratívneho rozhodnutia (ďalej len „vyhláška č. 221/2013 Z.z.“) tak, že pre regulovaný subjekt Východoslovenská distribučná, a.s. schvaľuje na obdobie od 01.01.2014 do 31.12.2014 tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, ako aj podmienky ich uplatnenia.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že podanou žalobou sa žalobcovia domáhali priznania postavenia účastníkov konania podľa správneho poriadku, avšak v danom prípade je potrebné uviesť, že zákon č. 250/2012 Z.z. je *lex specialis*, teda má špeciálnu právnu úpravu oproti správnomu poriadku. Zákon č. 250/2012 Z.z. ustanovuje, že účastníkom konania je osoba regulovaného subjektu, ktorá predložila cenový návrh, a týmto subjektom je Východoslovenská distribučná, a.s. Vo veciach upravených osobitnými zákonmi je potrebné v konaní postupovať prednostne podľa týchto osobitných predpisov s tým, že aplikácia ustanovení správneho poriadku je prípustná len v tom prípade, ak by zákon č. 250/2012 Z.z. neobsahoval osobitnú úpravu účastníkov konania. V správnom konaní, ktorého výsledkom bolo vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia, žalobcovia nemali postavenie účastníkov správneho konania a ani nimi nemali byť vo veci podaného návrhu ceny v cenovom konaní, a teda im neprináleží aktívna legitímácia na podanie žaloby v správnom súdnom konaní. Zároveň správna žaloba nesmerovala proti rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

II.

Včas podaným odvolaním sa žalobcovia domáhali, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že ho zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. V podanom odvolaní žalobcovia namietali, že im nebolo doručené vyjadrenie žalovaného, na ktoré súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí odkázal. Sú toho názoru, že krajský súd im svojím postupom znemožnil oboznámiť sa s argumentáciou žalovaného a týmto konaním im odňal možnosť konať pred súdom. Zároveň poukázal na rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, ktoré vo svojej podstate riešia princíp kontradiktórnosti a rovnosti zbraní.

K nevyčerpaniu riadnych opravných prostriedkov ako dôvodu zastavenia konania v správnom konaní namietali, že krajský súd sa v uznesení nevyrovnal so zásadnými a relevantnými aspektmi ich argumentácie ohľadne nepriznania postavenia účastníkov správneho konania. Súd iba zjednodušene skonštatoval potrebu uplatnenia *lex specialis*, nevyrovnal sa však s požiadavkou na širší výklad pojmu účastníka správneho konania vzhľadom na preukázanie, že rozhodnutím žalovaného sa zasiahlo do ich práv, právom chránených záujmov a povinností - uložila sa im povinnosť platiť platbu za prístup do distribučnej sústavy bez ohľadu na existenciu tomu zodpovedajúceho záväzkového vzťahu. K pojmu účastník konania poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžp/21/2012, 5Sžo/123/2010. Výklad príslušných zákonných ustanovení súdom prvého stupňa, ktorým im bolo odňaté postavenie účastníka konania, považujú za neústavný, vedúci k protiústavnému odňatiu možnosti konať pred súdom a odmietnutiu súdnej ochrany. Zároveň namietali pochybenie krajského súdu v tom, že nepreskúmal rozhodnutie žalovaného *ex offio* z hľadiska, či nejde o paakt a rovnako z hľadiska, či sa týka základných práv žalobcov (ako ústavného limitu prípustnosti súdneho prieskumu). Vzhľadom na tieto nedostatky považujú rozhodnutie krajského súdu za nedostatočne odôvodnené (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Podaním označeným ako Doplňenie argumentácie k odvolaniu žalobcov voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/10/2014-180 zo dňa 05.02.2015 žalobcovia doplnili odvolacie dôvody o informáciu

o výsledku konania pred Ústavným súdom SR vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 17/2014. Žalobcovia poukázali na to, že za základný argument pre zrušenie napadnutých častí napadnutého rozhodnutia žalovaného považujú prekročenie právomoci žalovaného pri výkone jeho pôsobnosti v rámci cenovej regulácie. Predpokladom výkonu tejto pôsobnosti žalovaného je existencia záväzkovoprávneho vzťahu medzi regulovaným subjektom a subjektom, ktorému sa príslušné tovary a služby v sieťových odvetviach poskytujú. Cenou je totiž vždy peňažné protiplnenie za určitý tovar/službu. K prekročeniu právomoci by preto správny súd mal prihliadnuť ex offio, keďže znamená vydanie nulitého rozhodnutia, resp. jeho časti. Žalobcovia majú za to, že napadnuté rozhodnutie nemožno považovať za zákonné minimálne v rozsahu, v akom rozhodnutie referuje na povinnosť žalobcov (a všetkých ostatných výrobcov elektriny) platiť tarifu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Ústavný súd SR vydal dňa 22.06.2016 nález sp.zn. PL. ÚS 17/2014, v ktorom rozhodol, že ustanovenie § 26 ods. 23 vyhlášky č. 221/2013 Z.z. v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“ nie je v súlade s čl. 13 ods. 1 písm. a/ v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 Ústavy SR a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Skutočnosť, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí uložil autoritatívne platobnú povinnosť aj tým výrobcom elektriny, ktorí nemajú s regulovaným subjektom uzavretú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, a teda aj tým výrobcom, ktorým služba prístupu do distribučnej sústavy nie je vôbec poskytovaná, je v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a/ v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 Ústavy SR a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zakladá dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia (v rozsahu napadnutej časti). Z ustanovenia § 2 písm. a/ bodu 12.2 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva, že služba prístupu do distribučnej sústavy sa poskytuje na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, ktorej podstatné náležitosti sú uvedené v § 26 ods. 5 uvedeného zákona. Uzavretie takejto zmluvy je právom každého výrobcu elektriny a nie jeho povinnosťou. Žiaden výrobca elektriny nemá povinnosť využívať službu prístupu do distribučnej sústavy, a preto mu nemožno autoritatívne vyrubovať príslušnú cenu (tarifu), ktorá sa inak viaže k poskytovaniu tejto služby.

III.

Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k.: 1S/11/2014-151 zo dňa 23.10.2014, č. k. 2S/141/2014-56 zo dňa 29.10.2014 a č. k. 2S/140/2014-78 zo dňa 29.10.2014, na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/6/2014-85 zo dňa 04.11.2014 a č. k. 23S/120/2014-119 zo dňa 25.11.2014 a na uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/78/2014-135 zo dňa 13.01.2015. V uvedených prípadoch sa žalobcovia domáhali odkladu vykonateľnosti žalovaných cenových rozhodnutí prevádzkovateľov distribučných sústav (Západoslovenská distribučná, a.s. a Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.), ako aj ich doručenia žalobcom ako údajným účastníkom konania. Uvedené konania boli zastavené z dôvodu nesplnenia podmienok konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p.

Žalobcom nesvedčí aktívna legitímácia, nie sú v takom hmotnoprávnom postavení, aby mohli vôbec podať žalobu na súd. Keďže nikdy neboli a ani nemali byť účastníkmi správneho konania, ipso facto nemôžu byť účastníkmi konania o preskúmaní zákonnosti predmetného rozhodnutia.

Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžo/44/2011 zo dňa 31.10.2011, z ktorého vyplýva, že predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Musí ísť o rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť až po povinnom využití riadneho opravného prostriedku v správnom konaní. V tomto prípade k odvolaniu žalobcov nedošlo a ani nemohlo dôjsť, keďže neboli účastníkmi správneho konania a ani neboli v správnom konaní opomenutí. V prípade žaloby žalobcov neboli splnené

dve podmienky konania, pretože správna žaloba nesmerovala proti rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preň pripúšťajúcich a zároveň žalobcovia neboli aktívne legitimovaní na podanie žaloby.

Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu v celom rozsahu potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach podaného odvolania, ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ustanovenia § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Podľa § 250 ods. 4 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškание lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 250b ods. 2 O.s.p. ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z.z. účastníkom cenového konania je regulovaný subjekt, ktorý predložil návrh ceny. Ak sa začalo cenové konanie na podnet úradu, je účastníkom konania regulovaný subjekt, ktorého má úrad v úmysle cenovo regulovať.

Z pripojeného spisového materiálu odvolací súd zistil, že Úrad pre reguláciu sieťových odvetví vydal dňa

21.11.2013 rozhodnutie č. 0015/2014/E, ktorým pre regulovaný subjekt Východoslovenská distribučná, a.s., schválil na obdobie od 01.01.2014 do 31.12.2014 tarify (bližšie špecifikované v napadnutom rozhodnutí žalovaného) za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a podmienky jej uplatnenia. Žalovaný v predmetnom cenovom konaní konal ako s účastníkom konania s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, regulovaným subjektom - spoločnosťou Východoslovenská distribučná, a.s. S jednotlivými účastníkmi trhu s elektrinou pripojenými do distribučnej sústavy prevádzkovateľa Východoslovenská distribučná, a.s., žalovaný nekonal ako s účastníkmi cenového konania. Žalobca, ako jeden zo spomínaných účastníkov trhu s elektrinou pripojených do distribučnej sústavy prevádzkovateľa Východoslovenská distribučná, a.s., podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Žalobcovia sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu vydaného v prvom stupni, voči ktorému je prípustné podanie riadneho opravného prostriedku v lehote 40 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Keďže však žalobcovia neboli účastníkmi správneho konania, pretože návrh ceny nepodali žalobcovia, ale regulovaný subjekt, právo podať odvolanie patrilo regulovanému subjektu a nie žalobcom. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Žalobca namietal, že v napadnutom rozhodnutí krajského súdu je uvedený ako regulovaný subjekt Západoslovenská distribučná, a.s. namiesto Východoslovenskej distribučnej, a.s. Uvedené pochybenie krajského súdu považuje Najvyšší súd SR na písársku chybu, ktorá nespôsobuje nezákonnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

Predmetom odvolacieho konania je v zásade vyriešenie otázky okruhu účastníkov predmetného správneho konania. Z tohto záveru je možné následne vyvodiť i vyriešenie otázky okruhu oprávnených osôb, ktoré majú právo podať žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného (druhostupňovým) správnym orgánom a následne posúdiť správnosť záveru krajského súdu, keď konanie zastavil z dôvodu, že žaloba bola podaná neoprávnenými osobami bez aktívnej legitímácie a z dôvodu, že sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného správnym orgánom prvého stupňa.

Odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že zákonodarca špeciálne v zákone č. 250/2012 Z.z. upravil status účastníctva v konaní o cenovej regulácii, ako aj podmienky na vydanie cenového rozhodnutia, ktorého doručenia sa žalobcovia domáhali. V zmysle účastníctva upraveného v § 14 zákona č. 250/2012 Z.z. (ods. 3), je účastníkom cenového konania regulovaný subjekt, ktorý predložil návrh ceny, teda Východoslovenská distribučná, a.s., pričom zákonodarca v § 14 ods. 3 účastníctvo inému subjektu ako regulovanému subjektu v konaní o cenovej regulácii nepriznáva. Z tohto dôvodu nie je možné rozšíriť zákonnú úpravu účastníctva v konaní o cenovej regulácii podľa § 14 zákona č. 250/2012 Z.z. nad rámec zákona o cenovej regulácii, keďže v tomto prípade ide o prípad stanovenia okruhu účastníkov správneho konania priamo zo zákona.

Zákon o správnom konaní je všeobecnou normou verejného práva, ktorá v § 14 upravuje status účastníka správneho konania. Tento všeobecný predpis verejného práva o účastníctve v konaní je možno aplikovať iba v prípade, ak v osobitných právnych predpisoch nie je status účastníctva pre určitý druh správneho konania špeciálne zákonodarcom upravený. Pri opačnom výklade by sa negoval účinok špeciálneho právneho predpisu, ktorým je zákon č. 250/2012 Z. z. a ktorý má prioritu a prednosť pred úpravou všeobecnou, ktorá sa použije iba v prípade, ak špeciálny - osobitný zákon takúto úpravu nemá. Pri ponímaní a výklade účastníctva tak, ako uviedli žalobcovia, by potom v konečnom dôsledku nebolo potrebné osobitne upravovať okruh účastníkov konkrétneho správneho konania (v osobitnom predpise), pretože existuje všeobecný predpis, ktorý účastníctvo upravuje, ktorým je zákon o správnom konaní (správny poriadok) a poprel by sa akýkoľvek špeciálny - osobitný účinok právnej úpravy.

Odvolací súd dospel k záveru, že ak osobitný zákon č. 250/2012 Z.z. stanovuje okruh účastníkov konania o cenovej regulácii zo zákona, inak povedané aj, že vylučoval žalobcov z účastníctva v konaní o cenovej regulácii podľa § 14 zákona č. 250/2012 Z.z., tak žalobcovia nenaplnili zákonnú požiadavku § 250 ods. 2 O.s.p. na to, aby mohli byť žalobcami v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, keď

nepreukázali, že mali byť účastníkom správneho konania a že v dôsledku pochybenia správneho orgánu sa s nimi nekonalo a cenové rozhodnutie sa im nedoručovalo.

Odvolací súd dáva do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 250/2012 Z.z. zo dňa 01.06.2012, v ktorej sa k § 14 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z.z. uvádza: Podľa doterajšej úpravy účastníkom cenového konania boli regulovaný subjekt a ministerstvo. Nová úprava cenového konania považuje za účastníka cenového konania už len regulovaný subjekt. Dôvodom je transpozícia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES a Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES ohľadom zabezpečenia nezávislosti úradu pri vydávaní rozhodnutí od akéhokoľvek politického subjektu. Ustanovenie odseku 3 je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k § 14 správneho poriadku. Toto ustanovenie vymedzuje účastníka konania v porovnaní so správnym poriadkom užšie. V zmysle navrhovaného ustanovenia je teda účastníkom konania na úrade iba ten subjekt, ktorý podal návrh na začatie konania alebo ten subjekt, ktorého má úrad v úmysle z úradnej moci regulovať. Cieľom takéhoto užšieho vymedzenia účastníka konania v porovnaní so správnym poriadkom je zabrániť, aby v konkrétnom konaní na úrade bolo vydané rozhodnutie v súlade so zásadami správneho poriadku, najmä so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania a aby sa zabránilo veľkému počtu účastníkov konania. Ak by úrad v zákone nešpecifikoval a nezúžil pojem účastníka konania pre účely regulácie v porovnaní s účastníkom konania podľa správneho poriadku v samotnom konaní by takýto účastníci mohli vystupovať " pasívne", vzhľadom na nedostatok informácii by nemohli poskytovať úradu relevantné informácie, pričom na druhej strane úrad by musel rešpektovať všetky ich práva účastníkov konania vyplývajúce z príslušných ustanovení správneho poriadku. Mohlo by sa stať, že regulovanému subjektu by nebola schválená alebo určená cena včas, čo by v konečnom dôsledku mohlo mať negatívny vplyv na veľký počet občanov Slovenskej republiky ako odberateľov tovarov.

Povinnosťou súdu je postupovať nielen v súlade so znením jednotlivých právnych predpisov, ale taktiež dôsledne sledovať účel zákonov a taktiež postupovať v súlade so všeobecnými zásadami vzťahujúcimi sa na konkrétne konanie. Bolo by nesporné v rozpore s účelom citovaných ustanovení zákona č. 250/2012 Z.z., ako aj v rozpore so zásadou hospodárnosti správneho konania, ak by sa najvyšší súd stotožnil s argumentmi žalobcu a priznal mu postavenie účastníka cenového konania, čo by mu zároveň priznávalo aktívnu legitimáciu na podanie predmetnej žaloby.

Žalobcovia navyše v podanom odvolaní namietali nedostatočné odôvodnenie uznesenia krajského súdu o zastavení konania vzhľadom na nevysporiadanie sa dostatočne s argumentáciou, že vzhľadom na zásah napadnutého rozhodnutia do práv žalobcov mali byť účastníkmi konania v zmysle širšieho výkladu § 14 ods. 1 Správneho poriadku. Okrem toho namietali ako dôvod domáhania sa ochrany aj to, že v časti uloženia povinnosti žalovaným má povahu paaktu a zasahuje do ich základných práv a slobôd, v priebehu súdneho konania došlo k odmietnutiu poskytnutia súdnej ochrany.

Súd sa primárne zaoberá procesnou stránkou podanej žaloby, teda tým, či žaloba spĺňa podstatné náležitosti žaloby, ako je aktívna legitimácia žalobcov, miestna a vecná príslušnosť, či bola žaloba podaná včas a iné aspekty ustanovené v O.s.p. Ak súd vyhodnotil, že žalobcovia po procesnej stránke nie sú aktívne legitimovanými osobami oprávnenými na podanie žaloby, tým pádom nemôžu byť subjektmi oprávnenými ani na doručenie predmetného správneho rozhodnutia žalovaného. Súd sa za tejto procesnej situácie už nezaobera hmotnou stránkou podanej žaloby a z procesného hľadiska konanie zastaví podľa § 250d ods. 3 O.s.p.

Obsah vyjadrenia žalovaného, ktorého nedoručenie namietali žalobcovia, neobsahoval žiadne skutočnosti a vôbec nie dôkazy ktoré by mali zásadný význam pre rozhodnutie krajského súdu vo veci, kde bolo skončené konanie procesným rozhodnutím po skonštatovaní nespĺňania základných procesných podmienok pre ďalšie vedenie konania a meritórne prejednanie veci.

Pokiaľ sa žalobcovia domáhali priznania postavenia účastníka konania o súdnom prieskume rozhodnutia a konania v ktorom bolo vydané napadnuté cenové rozhodnutie s poukazom na skutočnosť, že vydané rozhodnutie je v časti, ktorá sa ich týka paaktom, lebo ním boli žalobcom uložené platobné povinnosti

bez toho aby boli účastníkom konania, súd uvádza nasledovné. Je nepochybne povinnosťou súdu v správnom súdnictve bez ohľadu na rozsah žalobných dôvodov skúmať, či rozhodnutie bolo vydané oprávneným správnym orgánom (t.j. či nejde o paakt), s čím výslovne korešponduje ust. § 250j ods. 3 veta druhá a tretia O.s.p. Vzhľadom na skutočnosť, že takéto rozhodovanie je vydané v rámci rozhodovania o merite veci (vo veci samej) logicky prichádza do úvahy až vtedy, keď je splnená podmienka preukázania vecnej aktívnej legitímácie, v danom prípade že žalobca bol resp. mal byť účastníkom správneho konania, v ktorom bol tvrdený paakt vydaný. Vzhľadom na vyššie uvedený záver, že žalobcovia nepreukázali, že sú procesne aktívne legitimovaní na podanie žaloby (vzhľadom na to, že mali byť účastníkmi príslušného správneho konania), meritórne rozhodovanie súdu v správnom súdnictve (ani s poukazom na opakovane deklarovaný princíp a požiadavku právnej istoty) neprichádza do úvahy. V opačnom prípade by súd v správnom súdnictve zrušoval tvrdený paakt bez návrhu oprávnenej osoby, v rozpore s dispozičnou zásadou, ako s jednou zo základných zásad procesnej úpravy. Na tomto závere nič nemení ani preukázaná skutočnosť, že neskorším nálezom ústavného súdu bolo zrušené ustanovenie § 26 ods. 23 vyhl. 221/2013 v časti ktorá zakotvovala právo prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy na platbu za prístup do distribučnej sústavy aj v prípade výrobcov elektrickej energie, ktorí nemajú s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

Na základe vyššie uvedeného, v súlade s citovanou dôvodovou správou k zákonu č. 250/2012 Z.z. dospel najvyšší súd k záveru, že žalobcom nemožno priznať postavenie účastníka cenového konania, a teda žalobcovia nie sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia žalovaného. Odvolací súd teda rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Uvedený záver podporuje v tomto smere aj ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Sžf/47/2015 zo dňa 05.04.2016, 4Sžf/45/2015 zo dňa 07.03.2017, 2Sžf/19/2015 zo dňa 22.03.2017.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

O náhrade trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p. s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p., tak, že žalobcom, ktorí nemali v odvolacom konaní úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.